

ROJA
ROJA
ROJA
ROJA
ROJA
ROJA

Collectiu **Eixarcolant**

El Collectiu Eixarcolant treballa per la recuperació i divulgació dels coneixements i usos de les espècies silvestres comestibles i les varietats agrícoles tradicionals, per tal que esdevinguin una eina que permeti **desenvolupar un model de producció, distribució i consum d'aliments més sostenible i accessible a tothom**, basat en la proximitat i en la qualitat, que dignifiqui la feina d'agricultores i agricultors i que permeti mantenir la diversitat dels paisatges que ens envolten.

Realitza projectes de recerca, formació, divulgació, dinamització territorial i assessorament, sempre desenvolupats amb el màxim rigor i metodologia científica. **Totes les seves actuacions es desenvolupen en el marc de l'economia social i solidària, i sense afany de lucre.**

www.eixarcolant.cat

RECUPERANT
EL PASSAT,
TRANSFORMANT
EL FUTUR!

Eixarcolant llavors

Roja

Espècie perenne que pot tenir comportament invasor. És una de les plantes tintorials per excel·lència d'Europa i la zona Mediterrània, la seva arrel s'ha fet servir des de l'antiguitat per a aconseguir tonalitats vermelloses, terroses i rosades molt valorades i més assequibles que el quermes (*Kermes vermilio*), sobretot abans de l'arribada de la caparreta del carmí a Europa.

ROJA

"Si he de triar una planta tintorial, sense cap mena de dubte, em quedo amb la roja pel seu caràcter mediterrani, rude i auster, i perquè dona els colors caldera més bonics i profunds que mai he vist."

Roser Melero

Llavor de Roja
Rubia tinctorum

30 U.

Varietat tintorial

Es recomana conservar les llavors en un lloc fresc i sec, i protegides de la radiació solar directa.

Sembrar preferentment
abans de: des 2028

Roja

Rubia tinctorum

Germinació

La roja presenta dormició i això fa que no totes les llavors germinin durant les dues primeres setmanes de sembra, però en el test de germinació ens van adonar que un terç de les llavors sí que ho fan i ho fan en bloc en els primers 10-12 dies.

15 - 20 °C

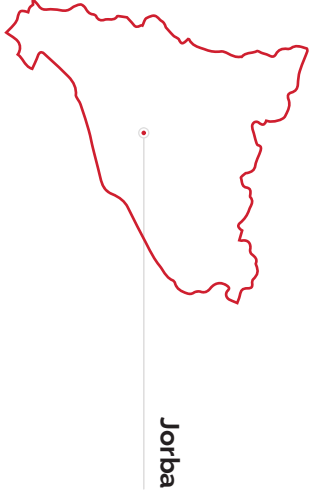
7 - 25 dies

34%

Mida i forma de la llavor

La llavor és com un pinyolet negre amb uns gravats de color clar, amb forma de barret de xampinyó de 4 mm de diàmetre i 3 mm d'alçada.

Jorba

Aquesta llavor ha estat recollida a Jorba.

*Desplega la pàgina per veure tota la informació sobre l'espècie
Sembra, Cultiu, Recol·lecció, Cronograma, Recomanacions de consum,
Perfil sensorial, i Composició nutricional entre d'altres.*

Roja

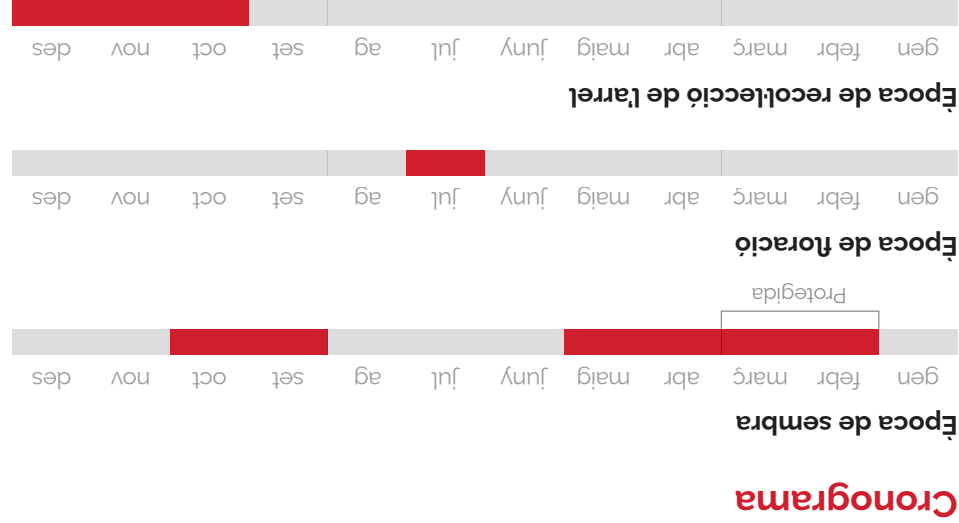

Part emprada: Arrel i rizoma. Ús tintorial.
Cultiu: Perenne

Rubia tinctorum

Aquestes llavors han estat cultivades/recol·lides pel Col·lectiu Eixarcolant de forma totalment sostenible i respectuosa amb l'entorn.

La informació relativa a les condicions de cultiu i cronograma s'ha elaborat considerant que el cultiu es desenvolupa en un clima mediterrani de tendència continental.

Sembra i cultiu

Es recomana fer planter posant quatre llavors per alvéol per controlar millor la germinació. Si s'escull fer sembra directa caldrà treballar el terreny i deixar-lo lliure de vegetació, a continuació es recomana sembrar a cops de quatre llavors cada 25 cm. Un cop coberta la llavor cal pressionar la capa superficial del terreny per aconseguir un bon contacte amb el sòl. És important evitar l'encrostantament superficial o bé mantenint la terra humida, o bé cobrint amb terra vegetal.

Profunditat

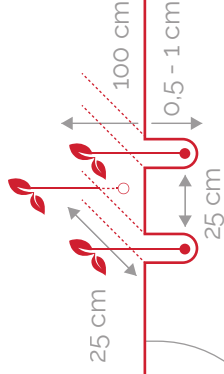
Entre 0,5 - 1 cm.

Marc de plantació

25 cm entre plantes i 25 cm entre files.

Alçada

Si s'enfila pot arribar a 100 cm.

Sòl

S'adapta bé a tot tipus de sòls, des d'arenosos a argilosos, i pot créixer en diferents condicions de pH, sempre que no siguin extremes. L'ideal són els sòls profunds, humits i ben drenats.

Sistema de creixement i maneig

Al principi creix lentament, però un cop instaurada fins i tot pot tenir un comportament invasor perquè es desenvolupa a través de rizomes i la llavor de l'any germina molt fàcilment, cosa que en facilita la seva expansió. Per això és important tallar la part aèria just quan comença a florir. D'aquesta manera, s'evita que es formi la llavor, limitant parcialment l'expansió de la planta. Tot i que no és necessari, es poden col·locar tutors on la planta pugui recolzar-se i créixer com a enfiladissa.

Exposició

Nutrients

Aigua

Recollecció

Cal esperar a que la planta tingui com a mínim tres anys abans de collir l'arrel i el rizoma. Abans dels tres anys l'arrel té substàncies colorants, però no tindrà suficient biomassa per a obtenir un rendiment suficient. El millor moment per collir és a la tardor, un cop la planta entra en repòs. Per collir cal descalçar les plantes completament. Si deixem rizomes o fragments d'arrel rebrotaran a la primavera següent. Un cop arrencada, cal eliminar la terra i rentar l'arrel abans de tallar i assecat.

Tintorial

Per extreure els colorants que serveixen per tenyir roba, cal posar en remull durant una nit l'arrel seca tallada a trossets petits. És millor si ho fem amb aigua calçada. L'endemà preparem el bany de tint per a extreure el colorant, passant l'arrel en remull cap a una olla amb aigua suficient per a que la cobreixi. Escalfem lentament fins a 70°C, mantenint aquesta temperatura com a mínim durant una hora. Deixem refredar fins a temperatura ambient i reservem el líquid en una altra olla. Per tintar, introduïm la tela en l'olla on hi ha el líquid que hem reservat. Pugem la temperatura, a poc a poc, fins a 70°C i la mantenim així almenys una hora. Deixem refredar i traiem la tela tintada un cop estigui a temperatura ambient. Rentem amb aigua i sabó neutre per eliminar l'excés de tint i estenem a l'ombra.

Proporció per tintar

1:1 Amb 100 g d'arrel seca de roja podem tintar uns 100 g de tela o fil en sec.

Gamma de colors en llana

Vermells, teules, ataronjats i rosats.

Mordents habituals

Alum de roca al 20% i crémor tàrtar al 5% (per llana).

Assecatge

Un cop collida l'arrel s'ha de rentar, eixugar, tallar a bocins i deixar assecat a l'aire fins que es pugui trencar fàcilment.

A més a més

És originària del Mediterrani oriental i es va estendre com a cultiu tintorial arreu d'Europa. Molt utilitzada durant l'edat mitjana, va caure en desús a partir de l'arribada al continent americà, des d'on s'importava la caparreta del carni (*Dactylopius coccus*), que proporcionava un vermell intens i brillant. Avui dia, però, la roja encara es cultiva a Turquia i a diversos països europeus pel seu ús tintorial.